

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI
2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütülen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI HAKKINDA BİLGİ	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
DENETİM GÖRÜŞÜ	6

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI HAKKINDA BİLGİ

Jandarma, emniyeti, asayiş ve kamu düzeninin korunmasını sağlayan, diğer kanun ve nizamların verdiği görevleri yerine getiren, silâhlı, askeri bir güvenlik ve kolluk kuvvetidir. Türk Jandarma Teşkilatının kuruluş tarihi araştırmalarda net olarak tespit edilememekle birlikte 1839 yılından itibaren “Jandarma” adına ve muhtelif “Jandarma tayin kararnamelelerine” rastlanılmış olması hasebiyle kuruluş yılı olarak 1839 ve Asakir-i Zaptiye Nizamnamesi’nin kabul tarihi olan 14 Haziran 1869 tarihinin “14 Haziran” günü de kuruluş günü olarak benimsenmiş ve böylece kuruluş tarihi 14 Haziran 1839 olarak kabul edilmiştir.

Türk Jandarma Teşkilatı 22.06.1930 tarih ve 1526 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1706 sayılı Jandarma Kanunu ile hukuki statüsünü kazanmış, 12.03.1983 tarih ve 17985 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 1706 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu ile de mevcut yapısına kavuşmuştur.

Jandarma Genel Komutanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olup, Silahlı Kuvvetlerle ilgili görevleri, eğitim ve öğrenim bakımından Genelkurmay Başkanlığına, emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Jandarma Genel Komutanlığının bütçesi, İçişleri Bakanlığının bünyesinde fakat bu Bakanlığın bütçesinden ayrı olarak düzenlenmekte ve Jandarma Genel Komutanı İçişleri Bakanına karşı sorumlu bulunmaktadır.

Jandarma Genel Komutanlığı; mevzuatla verilen görevler doğrultusunda teşkilâtlanmış, karargâh ve bağlı birlikler, iç güvenlik birlikleri, okullar ve eğitim birlikleri, lojistik destek birlikleri, havacılık birlikleri ve görevin özelliğine göre kurulan diğer birliklerden oluşmakta, klasik emniyet ve asayiş harekâtı, Jandarma Bölge Komutanlıkları, İl Jandarma Komutanlıkları, İlçe Jandarma Komutanlıkları ve Jandarma Karakol Komutanlıklarınca yürütülmektedir.

Jandarma Genel Komutanlığı, klasik emniyet ve asayiş harekâtı icra eden birliklerinin sevk ve idaresini, kendisine bağlı (14) Jandarma Bölge Komutanlığı vasıtasıyla yürütmekte ve Jandarma Bölge Komutanlıklarına, sayıları 3 ila 8 arasında değişen İl Jandarma

Komutanlıkları bağlı bulunmaktadır. Ayrıca, ihtiyaca göre bazı Jandarma Bölge Komutanlıklarında, Jandarma Komando Özel Harekât ve Jandarma Komando Birlikleri de oluşturulmaktadır.

Her ilde, o ilin adıyla anılan İl Jandarma Komutanlığı ile o ilin ilçe adlarıyla anılan İlçe Jandarma Komutanlıkları mevcut olup aynı zamanda 24 saat esasına göre emniyet ve asayiş hizmeti veren Jandarma Karakolları bulunmaktadır. Ayrıca 148 Taşınır Mal Saymanlığı, 140 Askeri Kantin, 3 Özel Eğitim Merkezi, 66 Askeri Gazino, 1 Eğitim ve Spor Tesisi, 11 Sosyal Tesis, 1 Kışla Gazinosu ve 7 Misafirhane mevcuttur.

2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 inci maddesinde Jandarmanın genel olarak görevleri; “Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak, işlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmek, askeri kanun ve nizamların gereği görevlerle Genelkurmay Başkanlığınca verilen görevleri yapmak, belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak” şeklinde sıralanmıştır.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesinde, hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, mali tablo ve belgeler;

- a) Birleştirilmiş veriler defteri.
- b) Geçici ve kesin mizan.
- c) Bilanço.
- ç) Belgeler;
 - 1) Kasa sayım tutanağı,
 - 2) Banka mevcudu tespit tutanağı,

- 3) Alınan çekler sayım tutanağı,
 - 4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - 5) Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - 6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
 - 7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- d) Bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;
 - 1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
 - 2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - e) Faaliyet sonuçları tablosu

olarak belirtilmiş ve aynı Esasların 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında da; hesap dönemi sonunda verilecek söz konusu defter, mali tablo ve belgelerin ilgili mali yılı takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar Sayıştay Başkanlığına gönderileceği hükme bağlanmıştır.

Ancak, Jandarma Genel Komutanlığının 2012 yılı mali işlemlerine ait yukarıda sayılan defter, mali tablo ve belgeleri Sayıştay Başkanlığına ve ilgili denetçisine sunulamamış, dolayısıyla anılan İdarenin 2012 yılı denetimi, söz konusu Usul ve Esasların 8 inci maddesi kapsamında istenen diğer belgeler (mali rapor ve tabloların dayanağını teşkil eden ve kurumda mevcut bulunan gelir, gider ve mal işlemlerine ilişkin kayıt, defter ve belgeler) dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını

oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Ancak, bu hususlarla ilgili Jandarma Genel Komutanlığı 2012 yılı denetimine ilişkin olarak denetimi yürütmek ve denetim görüşü oluşturabilmek için “Kamu İdaresi Hesaplarının

Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”a göre hesap dönemi sonunda Sayıştaya verilecek defter, tablo ve belgeler ile denetim için gerekli kanıtlayıcı belge ve bilgiler kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamamıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

MALİ RAPOR VE TABLOLARI ETKİLEYEN BULGULAR

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5 inci maddesinde belirtilen ve hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler ibraz edilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49 uncu maddesinde, Muhasebe sisteminin; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve mali raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulup yürütülmesi ve kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile mali sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulması öngörülmüştür. Anılan Kanunun 61 inci maddesinde de genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinin Maliye Bakanlığınca yürütüleceği ve gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine vereceği, hüküm altına alınmıştır.

Kurumsal bazda düzenlenecek temel mali tablolar olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu öncelikle kamu idaresi yöneticilerini bilgilendirecektir. Ayrıca bu tablolar denetime sunulacak ve kamuoyuna açıklanacaktır.

Kanunda öngörülen amaç böyle iken, görüş vermemize esas temel mali tabloları üretecek olan Maliye Bakanlığınca kurulan muhasebe sistemi (Say2000İ), genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için kurumsal bazda Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunu doğru bir şekilde üretmemektedir. Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali

tabloların oluşturulabilmesine imkan verecek yevmiye kayıtlarının, kurumsal bazda, 2013 yılı itibariyle kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir.

Bu konu genel bütçe kapsamındaki tüm kamu idarelerini ilgilendirmesi nedeniyle daha ayrıntılı olarak Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda açıklanmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali rapor ve tablolar ile bilgi ve belgeler yukarıda “Kamu İdaresi Mali Tabloları” ile “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” başlıkları altında açıklandığı üzere, kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için Jandarma Genel Komutanlığının 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.